

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: Bc. Svatopluk Severin

Název práce: Vnímání diakritických znaků žáky 2. stupně základních škol

Vedoucí práce: Ing. Jan Andreska, Ph.D.

Oponent práce: Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc.

Cíle práce

Autor v úvodu stanovil výzkumné otázky (celkem sedm), a hypotézy (celkem 6). Tím definoval cíle práce. Z výsledků dotazníkového šetření a jeho rozboru pak autor cíle práce splnil, otázky zodpověděl a hypotézy potvrdil.

Obsahové zpracování

Název práce, abstrakt a klíčová slova jsou vhodně definovány a souhlasí s obsahem práce. Předložená práce pak čítá 137 stran, tedy rozhodně plní požadavky na rozměr práce.

Práce sama je věnována výzkumu přijímání využití obrazových prostředků v učebnicích biologie. Autor v ní do značné míry navazuje na svou obhájenou bakalářskou práci. Data získává dotazníkovým šetřením s neobvykle vysokým počtem položených otázek. Počet respondentů je také neobvykle vysoký, otázky zodpověděl vzorek 188 osob.

Ilustrace učebnic se od dob Komenského Orbis Pictus dlouhodobě vyvíjela, a souvisela s dostupností reprodukčních postupů. Samotný princip využití ilustrací snad nikdo nezpochybňuje, spor se ale týká využití ilustrací a fotografií. Právě preference jednoho či druhého autor zkoumá. Přítomnost a rozeznatelnost určovacích znaků je pro vyučované podstatná, a určování významně ztěžuje anebo usnadňuje.

Formální náležitosti

Samotný text je napsán srozumitelně a gramaticky správně. Chyby a překlepy jsou minimálně přítomné.

Předložená práce obsahuje všechny náležitosti (abstrakt a klíčová slova v českém a anglickém jazyce, prohlášení o originalitě vlastního textu, obsah, seznam použitých zdrojů). Plagiace je vyloučená, shoda dosahuje zanedbatelná tří procent.

Doplňující komentář

Diskuze o použití fotografií a kreseb pro učebnice a určovací příručky je dlouhodobá, a zdá se, že v poslední době sílí. To je způsobeno relativní dostupností kvalitních fotografií. Autoři příslušných publikací pak postupují podle osobních preferencí a neberou zdá se dostatečný ohled na koncové uživatele, v tomto případě žáky.

Vedoucí práce je v tomto směru spíše konzervativní, a dobře nakreslené ilustrace s náležitě vyvedenými diakritickými znaky pokládá za lepší cestu pro představení druhů. Je ovšem třeba připustit, že diskuze o vhodnosti ilustrací a fotografií nebude v dohledné době ukončena, a argumenty pro tu či onu variantu se budou v čase vyvíjet. Trend směřující k využívání fotografií bude patrně zesilovat. Právě proto je Severinova práce důležitá, získává totiž odpovědi v definovaném čase odpovědi, které se ovšem budou postupem času velmi pravděpodobně měnit. Práce by nesporně zasloužila publikaci, byť zřejmě v mírně redukované podobě.

Předložená práce mimo jakoukoli pochybnosti plní nároky na předkládané diplomové práce na KBES.

Proto ji s potěšením doporučuji k obhajobě.

Otázky doporučené pro zodpovězení při obhajobě

Nehledě na výsledky dotazníkové šetření bych se rád zeptal na osobní preference autora, tedy patří do učebnice fotografie nebo obrázky?

Další možnost dotazů ponechám oponentovi.

Navrhované hodnocení

Doporučuji obhájení předložené práce.

V Praze dne 10.5. 2024

Podpis:

Jan Andreska

Univerzita Karlova